

S. J.

Międzynarodowy kodeks etyki
przyjęty przez Zgromadzenie
Delegatów Międzynarodowego
Stowarzyszenia Adwokatów
(International Bar Association) w
Oslo w dniu 25 lipca 1956 r.

Palestra 2/12(12), 84-87

1958

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Międzynarodowy kodeks etyki

przyjęty przez Zgromadzenie Delegatów Międzynarodowego Stowarzyszenia Adwokatów (*International Bar Association*) w Oslo w dniu 25 lipca 1956 r.

1. Międzynarodowy kodeks etyki nie ma na celu zastąpienia krajowych lub miejscowych zasad etycznych, tak istniejących, jak i tych, które mogą być przyjęte w przyszłości.

Adwokat powinien nie tylko wypełniać obowiązki włożone na niego przez krajowe lub miejscowe reguły, lecz nadto w wypadku prowadzenia sprawy o charakterze międzynarodowym obowiązany jest stosować reguły niniejszego kodeksu, przestrzegając w razie konieczności reguł obowiązujących w krajach, w których jest on czynny.

2. Adwokat powinien zawsze przestrzegać honoru i godności swego zawodu. Zarówno przy wykonywaniu zawodu, jak i w życiu prywatnym powinien on powstrzymać się od postępowania mogącego dyskredytować zawód, którego jest członkiem.

3. Adwokat powinien strzec swej niezależności przy wykonywaniu zawodu. Adwokat wykonujący zawód czy to indywidualnie, czy wspólnie z kolegami, jeżeli jest to dozwolone, nie powinien wykonywać innego zawodu lub zajęcia, gdyby miały one ograniczać jego niezależność.

4. Adwokat powinien traktować swych kolegów z najwyższą kurtuazją i lojalnością.

Adwokat, który podejmuje się współpracy ze swym cudzoziemskim kolegą, powinien zawsze pamiętać o tym, że ten kolega musi w znacznie większym stopniu polegać na nim niż adwokat krajowy. Z tego względu odpowiedzialność jego jest znacznie większa zarówno wtedy, gdy udziela porady, jak i wtedy, gdy prowadzi sprawę. W związku z tym nie można uważać za rzecz właściwą przyjęcia przez adwokata sprawy, jeżeli nie może załatwić jej szybko i z niezbędną kompetencją oraz z wyłączeniem przerw spowodowanych innymi zajęciami. W sprawie honorarium stosować należy regułę 19.

5. Jeżeli prawo lub zwyczaj danego kraju nie stanowią inaczej, ustne lub pisemne porozumiewanie się między adwokatami powinno mieć w stosunku do sądu charakter poufny, chyba że określone zobowiązania lub przyznanie będą dokonane z udziałem klienta.

6. Adwokat powinien zawsze okazywać sądowi należne poszanowanie. Adwokat powinien bronić interesów swego klienta bez uczucia lęku oraz bez względu na nieprzyjemne skutki dla niego samego lub jakiegokolwiek innej osoby. Adwokat nie powinien nigdy dostarczać sądowi świadomie nieprawdziwych informacji ani też udzielać świadomie rad sprzecznych z prawem.

7. Porozumiewanie się adwokata w określonej sprawie bezpośrednio z osobą, o której wie, że jest reprezentowana przez innego adwokata, bez zgody tego ostatniego, jest niewłaściwe.

8. Korzystanie z reklamy jest sprzeczne z godnością adwokata.

9. Adwokat nie powinien nigdy ubiegać się o powierzenie mu sprawy. Nie może on podejmować się prowadzenia sprawy inaczej niż na żądanie zainteresowanej strony. Jednakże może się on podjąć prowadzenia sprawy, do której został wyznaczony przez właściwy organ lub którą powierzył mu inny adwokat albo do której został zaangażowany w sposób zgodny z miejscowymi regułami lub przepisami.

10. W każdej sprawie adwokat obowiązany jest zawsze udzielać swemu klientowi opinii rzetelnej.

Powinien on świadczyć swoje usługi ze skrupulatnością i starannością. Stosuje się to również wtedy, gdy jest on wyznaczony jako doradca strony ubogiej.

Adwokat powinien mieć możliwość odmówienia prowadzenia sprawy, chyba że został do niej wyznaczony przez właściwy organ.

Adwokat może wycofać się ze sprawy będącej już w toku jedynie z ważnych powodów oraz w miarę możliwości w taki sposób, aby interesy klienta nie doznały uszczerbku.

Lojalna obrona sprawy klienta nie może się stać nigdy powodem do tego, aby adwokat przestał być całkowicie obiektywny i szczerzy, chyba że istnieje szczególny przepis lub przywilej, do skorzystania z którego upoważnili go klienci. Adwokat nigdy nie może działać świadomie wbrew obowiązującemu prawu.

11. Adwokat powinien — jeżeli to leży w interesie jego klienta —

starać się o załatwienie sprawy raczej polubownie niż w drodze sporu sądowego.

Adwokat nigdy nie powinien komplikować sprawy.

12. Adwokat nie powinien zastrzegać dla siebie udziału majątkowego w sprawie, którą prowadzi. Nie powinien także ani pośrednio, ani bezpośrednio nabywać własności będącej przedmiotem sporu w sądzie, przy którym wykonuje zawód.

13. Adwokat nie może reprezentować w jednej sprawie takich klientów, którzy mają sprzeczne interesy, może natomiast czynić to w różnych sprawach, jeżeli uważa, że działa w najlepiej rozumianym interesie klientów, a ci ostatni nie sprzeciwiają się temu. Reguła ta ma zastosowanie również do wszystkich członków firmy lub spółki adwokackiej.

14. Adwokat nigdy nie powinien ujawniać tego, co zostało mu podane do wiadomości jako adwokatowi, nawet gdy przestał być doradcą swego klienta, chyba że ujawnienie tego zostało nakazane przez sąd. Obowiązek ten rozciąga się na jego współników, aplikantów i pracowników.

15. W sprawach pieniężnych adwokat powinien przestrzegać jak największej punktualności i staranności.

Nie powinien on nigdy łączyć pieniędzy obcych z własnymi. Powinien być zawsze gotowy do wypłacenia pieniędzy, które otrzymał od innych. Nie powinien przetrzymywać otrzymanych od klienta pieniędzy dłużej niż jest to bezwzględnie konieczne.

16. Adwokat może żądać złożenia depozytu na pokrycie wydatków, lecz depozyt ten powinien odpowiadać przypuszczalnej wysokości wydatków, kosztów i wartości pracy.

17. Adwokat nie powinien nigdy zapominać o tym, że pierwszeństwo ma nie jego prawo do wynagrodzenia za świadczone usługi, lecz interes klienta i opłaty sądowe.

Z prawa żądania złożenia depozytu lub zapłaty za świadczone usługi pod groźbą wycofania się ze sprawy lub odmowy jej prowadzenia nie można nigdy korzystać w momencie, gdy klient lub ewentualny klient nie byłby w stanie znaleźć innej pomocy lub zastępstwa w takim czasie, aby móc zapobiec niepowetowanej szkodzi. Wynagrodzenie adwokata w braku lub niemożności zastosowania taksy urzędowej powinno odpowiadać wartości roszczenia i rozmiarom interesów klienta z jednoczesnym uwzględnieniem niezbędnego czasu pracy oraz osobistych warunków i faktycznych okoliczności sprawy.

18. Umowa o wynagrodzenie wynikowe, tam gdzie jest ona dozwolona przez prawo lub przez reguły zawodowe i praktykę, powinna uwzględniać wszystkie okoliczności sprawy, włączając ryzyko i niepewność pokrycia, sąd jednak będzie mógł sprawdzić rozsądne rozmiary wynagrodzenia.

19. Adwokat, który angażuje cudzoziemskiego kolegę do wydania opinii lub współpracy w prowadzeniu sprawy, jest odpowiedzialny za zapłatę jego kosztów, jeżeli wzajemne porozumienie tego nie wyłącza. Jeżeli adwokat kieruje klienta do cudzoziemskiego kolegi, nie jest odpowiedzialny za zapłatę jego kosztów, lecz nie jest również uprawniony do udziału w wynagrodzeniu cudzoziemskiego kolegi.

20. Niedopuszczalne jest, aby usługi zawodowe lub nazwisko adwokata były używane w sposób umożliwiający wykonywanie praktyki przez osoby do tego nie uprawnione.

Adwokatowi nie wolno przekazywać osobom do tego nie uprawnionym, które nie są przez niego zatrudnione i kontrolowane, żadnych funkcji, jakie według praw lub zwyczajów kraju mogą być wykonywane tylko przez wykwalifikowanych prawników.

(tłumaczył S. J.)